
19a Stommen

Lennart Tonnquist gifte sig med Ingegärd Stomby från Stommen i N Unnaryd. Hennes far och farbröder toa namnen Stomby, Stomrud, Stomsjö och Unnmark. De härstammade från masmästare Peter Magnusson i Spafors, gästgivare Mård i Unnaryd och komminister Bjugg i Stengårdshult.

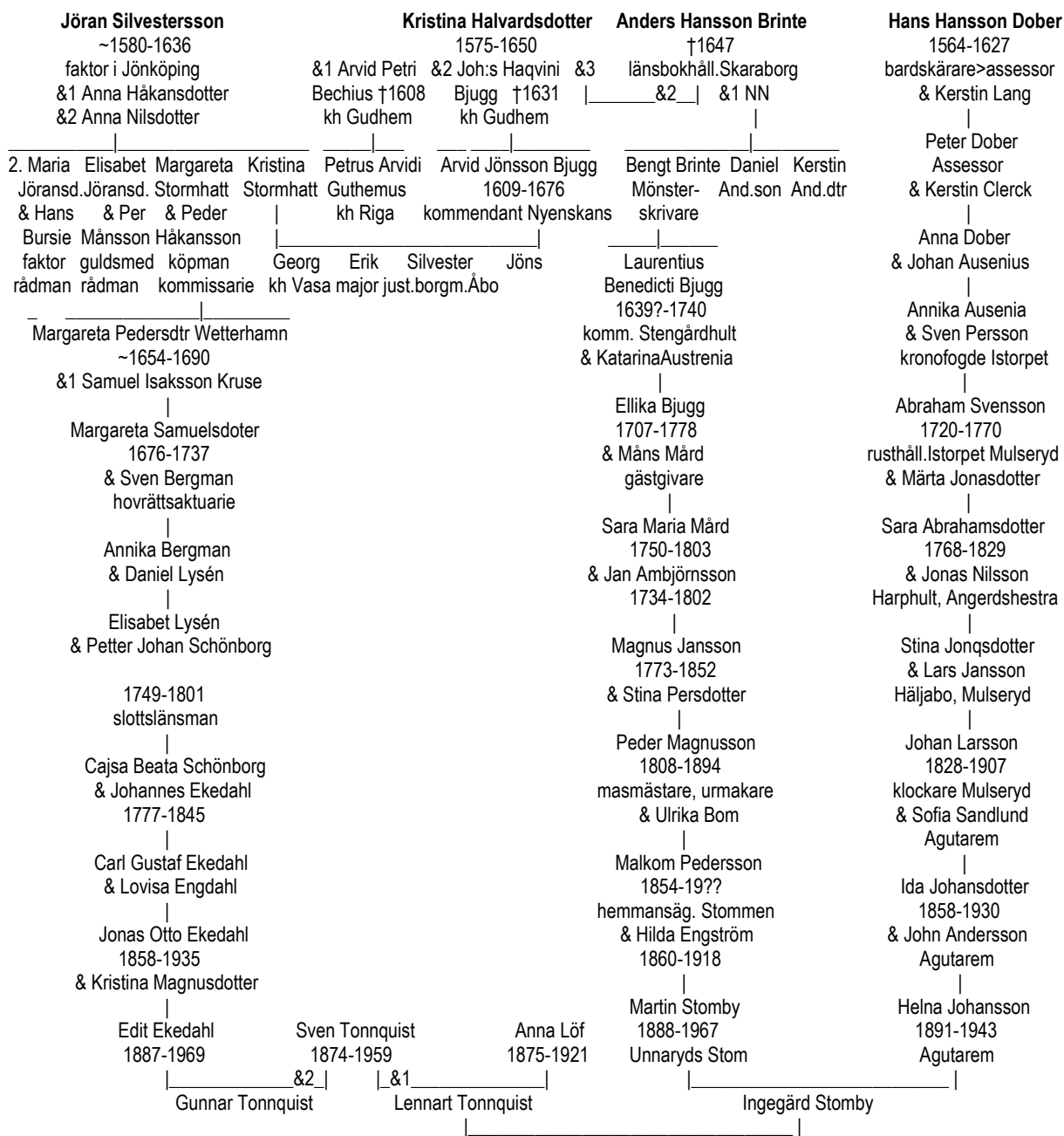
Golvur och urtavla tillverkade av Peter Magnusson (Kulturen i Lund, PeterNordenströms hemsida). Ett golvur finns även i Ingegärd Stombys hem.

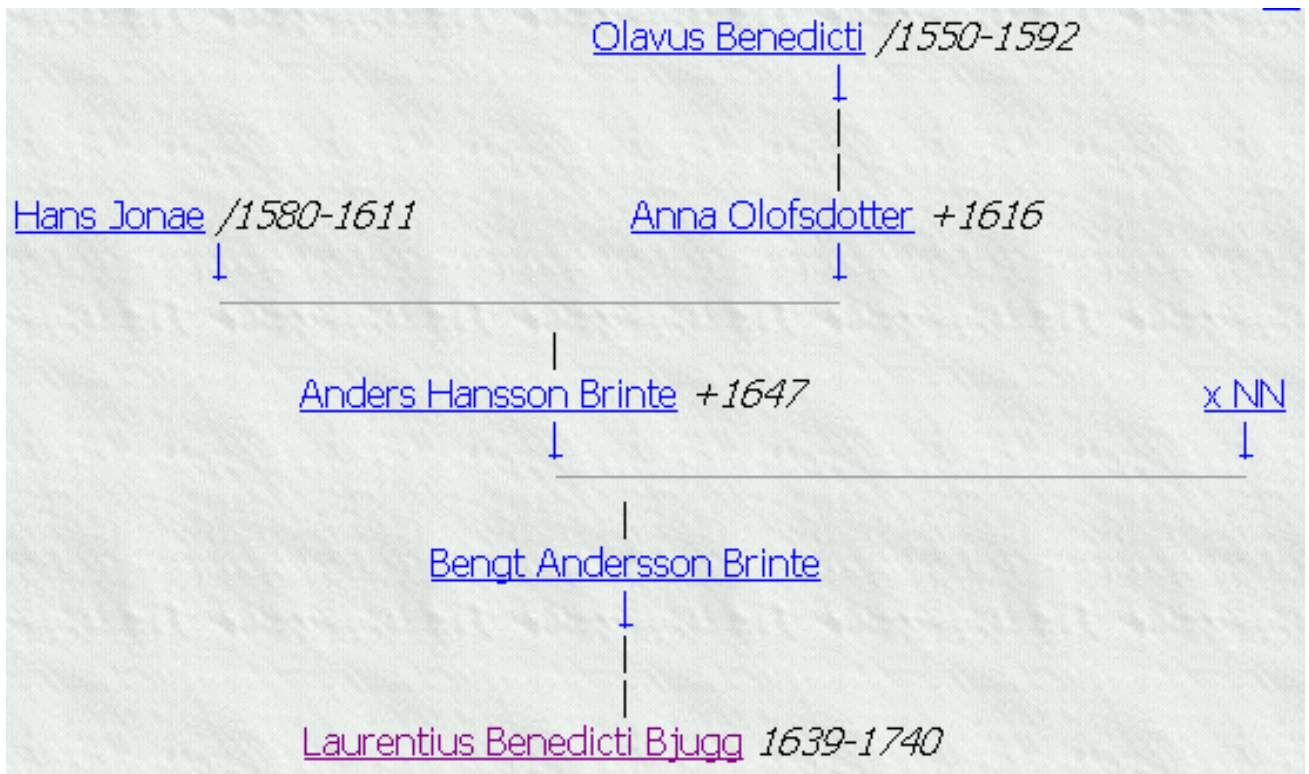

Innehåll

Antavla Lars Bjugg	3
Kristna Halvarsdotter	3
Bjugg	3
Brinte	3
Antavla Peter Magnusson	4
Peter Magnusson	5
Spafors bruk	5
Familjen	5
Antavla Stomby	6
Stommen	6

Stomby

Antavla Lars Bjugg

Lars (Laurentius) Bjuggs antavla

Kristna Halvardsdotter

Kyrkoherden *Halvard Petri* i Norra Vånga (död 1587) hade en dotter *Kristna Halvardsdotter* (född 1575), som genom tre giften blev länkad till flera släkter, till Bjuuggsläkten dock endast som styvmor. På 1590-talet var hon gift med kyrkoherden i Gudhem *Arvid Persson Bechius*. I detta gifte föddes *Petrus Arvidi Guthemius*; pastor i Riga S:t Jacob, och dottern *Margareta*.

Efter Bechius' död 1608 fick hans efterträdare i Gudhem *Johannes Haqvini Bjugg* "konservera änkan" som hennes andre make. I juni 1609 föddes sonen *Arvid Jönsson Bjugg*, som 1641 gifte sig med *Kristina Jöransdotter Stormhatt* (född 1622), dotter till grundaren av och faktorn vid Jönköpings gevärsfaktori *Jöran Silvestersson* och Anna Nilsson. Systemen *Margareta Stormhatt* var gift med den kände borgaren *Peder Håkansson* i Jönköping.

Bjugg

Arvid Jönsson Bjugg blev kapten vid Österbottens regemente. Av fyra söner blev *Georg* kyrkoherde i Mustasaari och Vasa, *Erik* major vid faderns regemente och *Silvester* justitieborgmästare i Åbo. (kap.56)

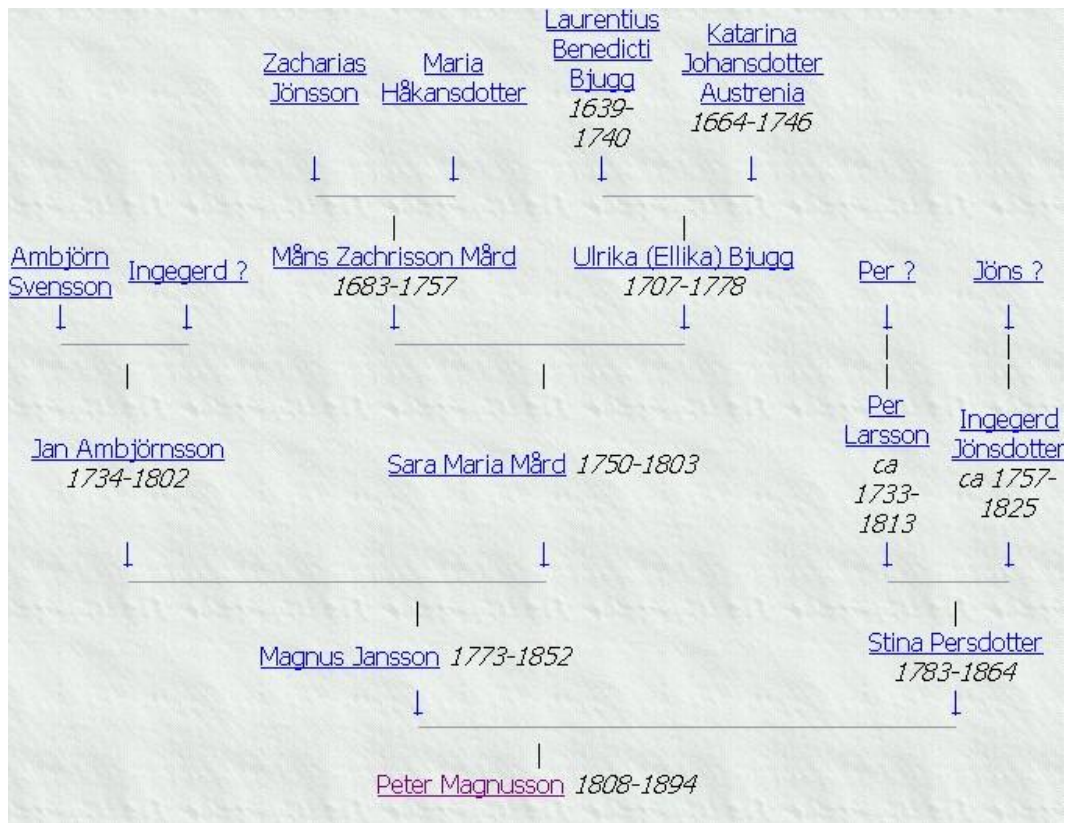
Den släkt som senare gått under namnet *Bjugg*, hade dock ett annat ursprung.

Brinte

För andra gången änka 1631 ingick den 56-åriga Kristina sitt tredje gifte med länsbokhållaren i Skaraborg *Anders Hansson Brinte*, son till kyrkoherden i Frändefors *Hans Jonae*, gift med företrädaren *Olavus Benedictis* dotter *Anna Olofsdotter*.

Kristina kan inte vara mor till Anders Brintes son *Bengt Andersson (Brinte)*. Ättlingarna ('prästs läkten' Bjugg) kan därför inte ha *Halvard Petri* som stamfar utan i stället Anders Hanssons far *Hans Jonae* och dennes svärfar *Olavus Benedicti*.

Antavla Peter Magnusson

Peter Magnussons anor från Lars Bjugg och Katarina Austenia

Kyrkoherden i Frändefors *Olavus Benedict* (d. 1592) i hade en dotter *Anna* som var gift med faderns efterträdare *Hans Jonae* (d. 1611). Deras son *Anders Hansson* (d. 1647) kallade sig *Brinte* och var länsbokhållare i Skaraborgs län.

Sonen *Bengt Andersson Brinte* var mönsterskrivare och far till *Lars Bengtsson* med uppgiven levnadstid 1639-1740. Han skulle alltså ha blivit 101 år, men detta torde bero på ett felskrivet födelseår, som stämmer dåligt med åren för skolgången. Han skrevs in vid Brahegymnasiet på Vingsö 1665 och vid universitet i Åbo 1674.

Som student i Åbo 1674 skrev han sig *Laurentius Benedicti Vestrogothus*. I Åbo ingick han i farfaderns halvbror¹. *Arvid*

¹ Arvid Bjugg och Bengt Brinte hade ingen gemensam förälder. De var strängt taget inte halvbröder utan 'sammanbragta barn'.

Bjuggs hushåll och fick därför enligt tidens sed dennes namn, som sedan även användes av hans efterkommande

Laurentius Bjugg var sedan komminister i Stengårdshult till sin död 1740. Varje söndag gick han två mil till fots till pastoratets kyrkor bärande skor och strumpor på ryggen.

Laurentius Bjugg var gift med *Katarina Johansdotter Austenius*. Av de många barnen blev yngsta dottern *Ellica Ulrika Bjugg* (1707-1778) i sitt gifte med gästgivaren i Norra Unnaryd *Måns Zachrisson Mård* mor till *Sara Maria Mård* (1750-1803), som i sin tur var gift med *Jan Ambjörnsson* (1734-1802) i Bergsgården, Norra Unnaryd, där deras son *Magnus Jansson* (1773-1832) var inte bara bonde utan även känd som vaccinatör.

Peter Magnusson

Av Magnus Janssons och *Stina Persdotter*s barn dog den förstfödde *Johannes* i späd ålder. Därefter föddes *Peter Magnusson* som den 11 mars 1808, och åren 1810-1826 ytterligare sju barn.

Spafors bruk i norra delen av Unnaryd, strax nedanför Agutarems i Mulseryd.

Spafors bruk

Peter var masmästare vid Unnaryds masugn i Spafors (vid Nissan nedanför Agutarems). Bruket med masugn och stångjärnshammare bearbetade malm från Smålands Taberg. Det anlades år 1837 av hovmarskalken och landshövdingen *Löwensköld*, som överlät det till släkten *Hamilton*.

Lars Håkansson

Hösten 1840 kom *Lars Håkansson* (1794-1867) till Spafors som bruksinspektor, vilket han synes ha varit ända till 1861. Familjen² kom närmast från Hohavult Norregård i Ödestugu med omdömet "ett kristligt och aktningsvärt hushåll" i flyttningsbetyget.

² Lars Håkansson var gift med *Charlotta Sophia Schönborg* från Ekelsjö i Bringetofta och svåger till förf:s *mf fm* Caijsa Beata Schönborg.

Håkansson var även kronofogde. Han var omtyckt och länge ihågkommen ("på Håkanssons tid"). 1861 blev han inspektor vid Axamo tegelbruk, och 1862 flyttade han till T(yska)M(aden) 13 i Jönköping Kristina.

Järnbruket i Spafors lades ned 1894, varefter vattenkraften en tid användes för att driva ett sågverk.

Familjen

Peter Magnusson gifte sig den 10 maj 1834 med *Ulrika Svendsdotter Bom*, född den 22 november 1814 i Stengårdshult, dotter till torparen och kyrkvärden Sven Svensson Bom i Vadshult.

Peters och Ulrikas äldste son *Svenning* föddes den 11 juni 1834 i Svanrödja, men 1835 flyttade familjen till Vännebo, där barnen *Christina*, *Johan*, *Anton (1)*, *Petter* och *Emma* föddes under åren 1837 - 1848.

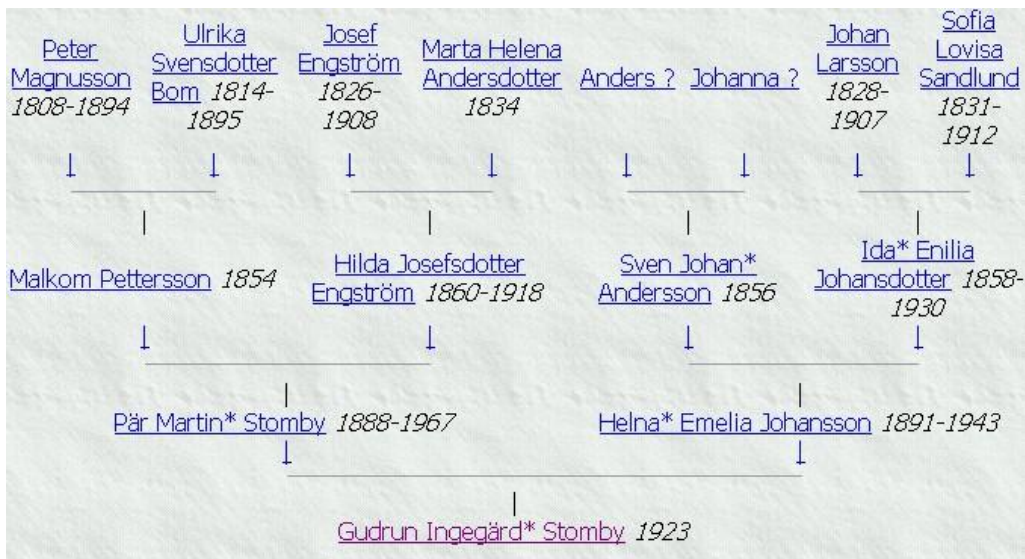

Vännebo 1999 (Peter Nordenström)

År 1849 erbjöds han att flytta till Stommen, som även tillhörde masugnens ägare och där Petter blev hälftenbrukare. Där föddes också ytterligare tre söner - *Anton*, *Malkom* och *Viktor*.

Stomby

Antavla Stomby

Ingegerd Stombys anträd. T v Stommen-släkten, t h Agutaremsläkten.

Stommen

Unnaryds stom

Peter Magnusson var inte bara masmästare och bonde utan även en skicklig urmakare. Ett redan 1832 tillverkat golvur finns på *Kulturen i Lund*, ett annat hos sonsondottern *Ingegerd Stomby (Tonquist)* i Askim. Peter Nordenström visar på sin hemsida fina bilder av klockor och urtavlor.

Peter Magnusson dog i influensa den 16 januari 1894. Hustrun *Ulrika Svensdotter* avled den 27 juni 1895.

Av de nio barnen dog två i späda ålder. Äldste sonen *Svenning* förde urmakartraditionen vidare samtidigt som han levde som torpare i Bron. *Anton* blev smedmästare och bodde på Kolyckan. *Justus* emigrerade till USA och *Emma* gifte sig med *Carl Svensson* i Storgården. *Johan* och *Christina* dog ogifta i Stommen, som övertog av *Malkom*.

Malkom Pettersson friköpte Stommen från Hörle bruk 1845 och blev hemmansägare³. Han gifte sig den 6 april 1884 med urmakardottern *Hilda Engström*, född den 17 februari 1854 i Norra Unnaryd. Av de åtta barnen tog sönerna varierande familjenamn (jfr stamtabellen):

Hanna Ulrika Pettersson

Ruth Emmy Pettersson

Pär Martin Stomby, hemmansägare i Stommen. Gift med *Helna Emelia Johansson* i Agutarem, Mulseryd. Barn: *Åke*, *Ingegärd* (gift 1947 med *Lennar Tonquist*), *Sven*, *Margit*, *Barbro*, Karl.

Gustav Sigurd Stomrud (gift med *Olga Jansson i Yås*, **Angerdshestra**).

David Valdemar Unnmark, kantor i Norra Unnaryd.

Arvid Einar Stomsjö

Berta Pettersson, gm landsfiskal *Harald Goldkuhl* i Malmbäck. Dotter: *Ulla Goldkuhl*, gm *Nils Hultqvist*.

³ Han skall först ha varit spekulant på Åsens gård i Sandseryd – vid västra utfarten från Jönköping - som på 1600-talet innehades av Ingegärds ana Peter Dober.

Stomby